

Jaarstukken 2020

versie 7 juli 2021

gemeente
gouda

3.8 Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Lasten * € 1.000

8.413

Baten * € 1.000

204.872

Percentage van totale uitgaven

3%

Waar staat het programma voor?

In de zeven programma's van deze jaarstukken zijn de specifieke lasten en baten per programma opgenomen. Daarnaast heeft de gemeente ook lasten en baten, die niet aan een programma zijn toe te rekenen. Het betreft de algemene uitkering, de algemene belastingen, de financiering, onvoorziene uitgaven en stelposten en ook de vennootschapsbelasting. Deze maken deel uit van de Financiering en Algemene dekkingsmiddelen.

3.8.1 Inleiding

Algemene dekkingsmiddelen zijn gelden die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Voorbeelden zijn de uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten van gemeentelijke belastingen (OZB, precariobelasting etc.) of de treasury. Binnen de algemene dekkingsmiddelen wordt geen directe koppeling gelegd tussen middelen en doelstellingen. Daarom bevat dit onderdeel van de jaarrekening geen overzicht met indicatoren.

De volgende algemene dekkingsmiddelen worden onderscheiden:

- Financiering/treasury;
- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- Algemene baten en lasten.

3.8.2 Toelichting op financiering

Treasury

Op het taakveld treasury worden de financiële resultaten van de gemeentelijke activiteiten met betrekking tot de treasuryfunctie verantwoord. Dit resultaat bestaat enerzijds uit het renteresultaat (€ 1.005.000 voordelig in 2020) en anderzijds uit overige resultaten (€ 156.000 voordelig in 2020) op onder andere deelnemingen.

Renteresultaat

Het renteresultaat wordt ook wel aangeduid als het saldo van de financieringsfunctie. Dit geeft het saldo weer tussen enerzijds:

- de betaalde rente (lasten) over de aangegane langlopende leningen en over de aangetrokken kortlopende middelen zoals kasgeld en middelen in rekening courant; en
- de ontvangen rente (baten) over de uitzettingen, zoals deposito's, verstrekte langlopende leningen en beleggingen, de ontvangen rente over opgenomen kasgeldleningen tegen negatieve rente en anderzijds de rente die wordt doorberekend aan de producten, de investeringen en de grondexploitaties.

Overige resultaten

Het resultaat op deelnemingen bestaat uit ontvangen dividend van aandelen BNG. Oasen en Cyclus keren geen dividend uit. Naast dividend worden op deze post ook de in rekening gebrachte garantiepremies als gevolg van verleende borgstellingen aan Stichting Schouwborgcomplex Gouda, Stichting Gouda Cheese Experience en de Vof Westergouwe verantwoord.

Tot slot worden de kapitaallasten (rentelasten) voor deelnemingen in het aandelenkapitaal van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Cyclus N.V. en Oasen hier verantwoord.

3.8.3 Toelichting op algemene dekkingsmiddelen

De overige onderdelen van de algemene dekkingsmiddelen worden als volgt toegelicht.

3.8.3.1 Lokale heffingen

Onroerende zaakbelasting (woningen en niet-woningen)

De onroerende zaakbelasting (OZB) is een belasting die gemeenten mogen heffen over woningen en niet-woningen. De OZB maakt onderdeel uit van de groep lokale heffingen (rioolheffing, OZB, afvalstoffenheffing, leges, parkeeropbrengsten, precariobelasting, hondenbelasting en toeristenbelasting) en genereert voor de gemeente Gouda binnen de lokale heffingen de op een na hoogste belastingopbrengst. De OZB kan worden gesplitst in een eigenarenbelasting en een gebruikersbelasting. De aanslagen OZB worden berekend op basis van de waarde van de onroerende zaken. Deze waardering dient de gemeente uit te voeren op grond van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ).

Het tarief voor de heffing van de OZB wordt jaarlijks gewijzigd. De aanslag OZB wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaken, zoals die op de voet van de Wet WOZ wordt vastgesteld. Voor het jaar 2020 werden de onroerende zaken gewaardeerd naar waardepeildatum 1 januari 2019. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

De opbrengst van de OZB wordt verantwoord op de taakvelden 0.61 OZB woningen en 0.62 OZB niet-woningen. Aan de lastenkant van deze taakvelden staan de kosten voor het innen van de opgelegde belastingen, de zogenaamde perceptiekosten. Feitelijk zijn dit alle personele en materiële kosten die verband houden met de oplegging, inning, afhandeling bezwaarschriften en de kosten van de uitvoering van de Wet WOZ.

Parkeerbelastingen

Tot dit taakveld behoren de heffing en invordering van parkeerbelasting, de opbrengsten van parkeerfaciliteiten en de opbrengsten uit boetes. In Gouda zorgen met name het betaalde straatparkeren rondom de binnenstad en de stationsparkeergarage voor jaarlijkse inkomsten. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

Overige belastingen

Tot dit taakveld behoren overige gemeentelijke belastingen, zoals de precariobelasting en de hondenbelasting. In de paragraaf Lokale heffingen is een uitgebreide toelichting opgenomen.

3.8.3.2 Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeente. De hoogte van de uitkering wordt bepaald op basis van objectieve maatstaven zoals bij voorbeeld het aantal inwoners, de sociale en fysieke samenstelling van de gemeente en het aantal woonruimten.

Mede als gevolg van corona is sprake van een opvallend groot verschil tussen de oorspronkelijke raming in de primitieve begroting 2020 (€ 158 miljoen) en de werkelijke ontvangsten (€ 169 miljoen). Het college heeft de raad steeds op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

De decembercirculaire 2020 en enkele recente bijstellingen over voorgaande jaren konden niet meer verwerkt worden in een begrotingswijziging. Daardoor vallen de ontvangen middelen uiteindelijk € 1,3 miljoen hoger uit dan geraamd bij de laatste begrotingswijziging.

3.8.3.3 Overige baten en lasten

Binnen dit taakveld komt de post voor onvoorziene uitgaven algemeen aan de orde en ook de overige stelposten. Op dit taakveld staan ook de loonkosten voor bovenformatief personeel dat niet meer aan het werk is en de lasten en baten van gedetacheerd personeel.

Onvoorziene uitgaven

Wettelijk is voorgeschreven dat in de programmabegroting een post voor onvoorziene uitgaven is opgenomen. Gebruik ervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. In de primitieve begroting was een bedrag van € 151.000 opgenomen. Dit bedrag is ingezet bij de 2e begrotingswijziging 2020 ter dekking van de coronakosten en daarmee afgeraamd naar nul.

Stelposten

De gemeente Gouda had in de primitieve begroting 2020 voor € 156.000 aan (stel)posten opgenomen voor taakmutaties binnen de uitkering uit het Gemeentefonds. Per saldo is het bedrag in de loop van het jaar toegenomen met € 251.000 tot € 407.000. Dit laatste bedrag valt vrij in het rekeningsaldo.

Niet-actieven

De aanspraken voor niet-actieven zijn lager uitgevallen dan geraamd (€ 179.000).

Gedetacheerd personeel

De gemeente Gouda heeft extra inkomsten ontvangen als gevolg van het detacheren van personeel. Daarnaast stonden er meer salarislasten tegenover dan begroot.

3.8.3.4 Vennootschapsbelasting (VPB)

In 2020 heeft de gemeente Gouda een inventarisatie van het financieel resultaat 2019 uitgevoerd, waarbij de gemeentelijke activiteiten zijn beoordeeld op VPB-plicht.

In totaal is van 38 clusters bepaald of ze door de ondernemerspoort komen voor de VPB en zo ja, wat het fiscaal resultaat is. Uit deze analyse blijkt dat alleen de clusters Parkeergarage, Straatparkeren en kermis door de ondernemerspoort gaan. Bovendien heeft de Belastingdienst aangegeven dat de concessie van reclameborden ook onder de VPB-plicht valt. Daarbij geldt het volgende:

- voor het Straatparkeren kan een vrijstelling worden toegepast, waardoor geen VPB-druk ontstaat;
- voor de cluster Parkeergarage geldt geen vrijstelling en ontstaat een VPB-druk van ongeveer € 33.000;
- voor de kermis kan een vrijstelling worden toegepast, waardoor geen VPB-druk ontstaat;
- voor de concessie reclameborden geldt geen vrijstelling en ontstaat een VPB-druk van ongeveer € 19.000.

De optelsom van de clusterresultaten die door de ondernemerspoort gaan, gaat resulteren in een aangifte van € 256.000 bij de belastingdienst over 2019. Dit resulteert in een VPB-druk 2019 van ongeveer € 52.000.

Voor 2020 wordt een VPB-druk van ongeveer € 34.000 verwacht.

De gemeente Gouda heeft van de Belastingdienst naheffingsaanslagen opgelegd gekregen voor de concessie reclameborden voor de jaren 2016, 2017 en 2018. Hiertegen is bezwaar aangetekend. Enkele gemeenten zijn een gerechtelijke procedure gestart inzake deze casus, maar deze uitspraak kan nog wel jaren op zich laten wachten. Voor toekomstige aanslagen inzake de concessie reclameborden zal ook bezwaar worden aangetekend. In de tussentijd gaat de gemeente Gouda verkennen op welke wijze de gemeente Gouda aan kan sluiten bij de lopende beroepsprocedures.

3.8.4 Corona

De raad heeft in oktober 2020 besloten om de tarieven precariobelasting voor terrassen en voor het uitstellen van goederen op nul vast te stellen voor geheel 2020 en 2021. Daarmee kon een bijdrage worden verleend aan lastenverlichting van de ondernemers met uitstallingen of terrassen. Bovendien werden de ondernemers, die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om het terras uit te breiden, niet extra belast.

In 2020 zijn minder bezoekers naar de stad gekomen met onder andere achterblijvende parkeerinkomsten als gevolg.

Uit het gemeentefonds heeft Gouda diverse coronacompensatiemiddelen ontvangen, waarover het college in de loop van het jaar de gemeenteraad diverse keren heeft geïnformeerd. Dit is mede aanleiding geweest voor een aanvullende tussentijdse actualisatie van de begroting door middel van de 3^e begrotingswijziging 2020.

3.8.5 Wat heeft het gekost?

3.8.5.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
Lasten	38	1.006	1.361	-355
Baten	-180.286	-189.899	-192.721	2.822
Saldo van baten en lasten	-180.248	-188.893	-191.359	2.467
Toevoegingen aan reserves (lasten)	500	2.567	2.567	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	-194	-230	36
Gerealiseerd resultaat	-179.748	-186.519	-189.022	2.503

3.8.5.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld zijn de lasten, de baten en het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Rekening 2020	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.5 Treasury - Lasten	-2.094	-1.051	-883	-168
0.5 Treasury - Baten	-262	-192	-277	85
Saldo	-2.356	-1.243	-1.161	-83
0.61 OZB woningen - Lasten	693	692	727	-35
0.61 OZB woningen - Baten	-7.460	-7.154	-7.485	331
Saldo	-6.767	-6.462	-6.758	296
0.62 OZB niet-woningen - Lasten	179	179	189	-10
0.62 OZB niet-woningen - Baten	-7.268	-7.574	-7.796	222
Saldo	-7.089	-7.395	-7.608	212
0.63 Parkeerbelasting - Lasten	117	117	123	-6
0.63 Parkeerbelasting - Baten	-3.876	-2.876	-3.435	559
Saldo	-3.759	-2.759	-3.312	553
0.64 Belastingen overig - Lasten	87	87	80	7
0.64 Belastingen overig - Baten	-2.554	-2.425	-2.356	-69
Saldo	-2.467	-2.338	-2.276	-62
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds - Lasten	0	0	0	0
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds - Baten	-158.223	-168.181	-169.586	1.405
Saldo	-158.223	-168.181	-169.586	1.405
0.8 Overige baten en lasten - Lasten	1.056	982	1.030	-48
0.8 Overige baten en lasten - Baten	-643	-1.496	-1.785	289
Saldo	413	-514	-755	241
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB) - Lasten	0	0	96	-96
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB) - Baten	0	0	0	0
Saldo	0	0	96	-96
Totaal saldo taakvelden	-180.248	-188.893	-191.359	2.467

3.8.5.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Lasten	V/N	I/S	Baten	V/N	I/S
0.5 Treasury	168	N		85	V	
Betreft het per jaareinde bekend geworden resultaat op ontvangen negatieve rente op opgenomen kortlopende geldleningen.	72	N	I	73	V	I
Het saldo van de doorbelastingen van rente aan investeringskredieten en grondexploitaties is negatief. De belangrijkste oorzaak is het achterblijvende investeringsniveau waardoor minder rente kon worden toegerekend.	93	N	I			
Overig	3	N	I	12	V	I
0.61 OZB woningen	35	N		331	V	
De OZB voor woningen heeft een meeropbrengst in de jaarrekening ten opzichte van de begroting. Dit wordt veroorzaakt door een hogere totale WOZ-waarde (als gevolg van areaaluitbreiding en een stijgende marktwaarde) dan in eerste instantie begroot. Daarnaast zijn een aantal aanslagen in 2020 opgelegd betreffende voorgaande belastingjaren.				259	V	I
In de begroting is geen bedrag voor invorderingsopbrengsten meegenomen.				72	V	I
Overig	35	N	I			
0.62 OZB niet-woningen	10	N		222	V	
De OZB eigendom niet-woningen heeft een meeropbrengst in de jaarrekening ten opzichte van de begroting. Bij de begroting is uitgegaan van een te lage totale WOZ-waarde. Daarnaast zijn een aantal aanslagen in 2020 opgelegd betreffende voorgaande belastingjaren.				288	V	I
Het gebruikersdeel voor OZB niet-woningen kent een minderopbrengst als gevolg van een arrest (delen van verzorgingshuizen worden als woning aangemerkt) waardoor niet langer een aanslag OZB-gebruik wordt opgelegd voor de betreffende verzorgingshuizen.				83	N	I
Overig	10	N	I	17	V	I
0.63 Parkeerbelasting	6	N		559	V	
De teruggang in parkeeropbrengsten (als gevolg van de coronacrisis) is minder groot dan voorzien was ten tijde van het tweede ijkmoment. Daarnaast zijn er meer parkeervergunningen afgegeven.				559	V	I
Overig	6	N	I			
0.64 Belastingen overig	7	V		69	N	
De opbrengst 2020 is lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder aanslagen precariobelasting zijn opgelegd voor bijvoorbeeld standplaatsen, markt en bouwplaatsen.				69	N	I
Overig	7	V	I			
0.7 Alg uitk en ov uitk gemeentefonds				1.405	V	
De uitkering uit het gemeentefonds is € 1,4 miljoen hoger dan geraamd. Daarvan is € 1,1 miljoen beschikbaar gekomen via de decembercirculaire 2020, waarvan € 0,9 miljoen als coronacompensatiemiddelen. Ook is € 0,1 miljoen ontvangen op basis van de maartbrief 2021. De overige bedragen betreffen nacalculaties en bijstellingen over de jaren 2018 en 2019. In lijn met de eerdere besluitvorming wordt aan de raad voorgesteld de extra ontvangen middelen voor Maatschappelijke opvang, Vrouwenopvang en Beschermd wonen via de resultaatbestemming toe te voegen aan de daartoe ingestelde reserve.				1.405	V	I
0.8 Overige baten en lasten	48	N		289	V	
Enkele budgetten voor taakmutaties binnen de uitkering uit het gemeentefonds zijn op een algemene post blijven staan. De hiermee gemoeide bedragen voor in totaal € 0,4 miljoen vallen vrij in het rekeningsaldo.	402	V	I			
De gemeente heeft meer inkomsten ontvangen als gevolg van het detacheren van personeel. Hier tegenover staan meer salarislasten dan begroot.	654	N	I	283	V	I
Betreft resultaat op niet-actieve medewerkers welke onder de doelstelling van de reserve Organisatieontwikkeling vallen. Op basis van nieuwe afspraken zijn medewerkers eerder van de loonlijst afgegaan dan aanvankelijk begroot.	179	V	I			
Overig	25	V	I	6	V	I
0.9 Venootschapsbelasting (VpB)	96	N				
Betreffen niet geraamde voorlopige aanslagen voor meerdere boekjaren.	96	N	I			

3.8.5.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Bedrag	V/N	I/S
Reserve Organisatieontwikkeling	36	V	I

3.8.5.5 Investeringsen

Investeringsen op basis van jaar gereed (bedragen * € 1.000)	Gepland	Werkelijk	Verschil
Geen toe te lichten investeringen onder dit programma			

3.8.6 Verbonden partijen

Verbonden partijen	Doel
Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en invordering van lokale belastingen voor het Hoogheemraadschap van Rijnland en tien gemeenten. Daarnaast bepaalt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarden voor alle onroerende zaken in de deelnemende gemeenten.
NV Bank Nederlandse Gemeenten	De BNG draagt met gespecialiseerde financiële dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Oasen NV	Oasen voorziet op een efficiënte, effectieve en duurzame wijze de aangesloten gemeenten van drinkwater.
Cyclus N.V.	Cyclus NV voert taken uit op het gebied van Afvalbeheer (onder meer inzameling en verwerking), Reiniging en Gladheidsbestrijding.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de onroerende-zaakbelastingen, de hondenbelasting en de precariobelasting als algemeen dekkingsmiddel. De aanslagen zijn overeenkomstig de betreffende belastingverordeningen opgelegd. De aanslagen precariobelasting voor terrassen en uitstallen van goederen zijn niet opgelegd. De raad heeft in oktober besloten om deze tarieven op 0 vast te stellen. Daarmee kon een bijdrage worden verleend aan de lastenverlichting van de ondernemers met uitstallingen of terrassen.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De gemeente Gouda heeft 82.446 aandelen BNG à € 2,50 nominaal van de in totaal 55.690.720 uitgegeven aandelen. Het aandelenbezit blijft in stand en er zijn geen jaarlijkse bijdragen aan de BNG. De betrokkenheid van de BNG bij de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen beperkt zich tot de dividenduitkering die als algemeen dekkingsmiddel wordt gebruikt. Voor 2020 en verder wordt uitgegaan van een jaarlijkse dividenduitkering van € 175.000.

Oasen

De gemeente Gouda heeft 72 aandelen Oasen à € 455,00 nominaal van de in totaal 2.500 uitgegeven aandelen. Het aandelenbezit blijft in stand en er zijn geen jaarlijkse bijdragen aan Oasen. De betrokkenheid van Oasen bij de doelstellingen van het programma Algemene dekkingsmiddelen is gering. Oasen keert geen dividend uit en levert in dit verband geen bijdrage aan de algemene dekkingsmiddelen.